

[Justitsministeren]

Det skal også føjes til, at et forbud mod våbentransporter i realiteten ikke vil kunne håndhæves fra dansk side, da det ikke er muligt at foretage de fornødne kontrolforanstaltninger, da de genstande, vi taler om, jo befinder sig uden for dansk territorium. Hertil kommer problemerne for de udenlandske kunder og rederne, der i udlandet kan have store vanskeligheder med at vurdere, hvorvidt en vare er omfattet af loven, i hvilket tilfælde sagen skal forelægges Justitsministeriet og Forsvarsministeriet til afgørelse af, om transporten er tilladelseskrævede. Det siger sig selv, at med en sådan procedure vil der være tale om forsinkelser, som vil medføre tab af ordrer, og det gælder som anført civile ordrer.

Det er min opfattelse, at der hos den menige dansker og formentlig også i hele det danske erhvervsliv og ikke mindst i rederierhvervet ikke vil være forståelse for indførelsen af endnu et bureaukratisk system, som ingen reel betydning har, og hvor kontrol er umulig, men hvor det eneste synlige resultat vil være, at vores handelsflåde vil lide tab med deraf følgende tab af valutaindtægter. Det er kort sagt et forslag, hvor den eneste sikkerhed som følge af forslaget, hvis det skulle gennemføres, ville være tab af valutaindtægter og tab af arbejdspladser, mens de fordele, som forslaget sigter på, blæser i vinden.

Som sagt er det regeringens opfattelse, at et ensidigt dansk initiativ ikke har nogen som helst effekt på international våbentransport, men vi er indstillet på – og det vil jeg godt sætte en tyk streg under – aktivt at arbejde for en regulering af disse spørgsmål på internationalt plan. Det er rent faktisk også, hvad der sker. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at jeg efter den seneste behandling i Folketinget i 1989 af det tidligere fremsatte, identiske forslag i forbindelse med FN's 8. Kriminalpolitiske Kongres redegjorde for vigtigheden af et internationalt samarbejde på våbeneksportområdet. Jeg opfordrede her ved en konference, hvor samtlige FN's medlemslande var repræsenteret på højt niveau, FN til at tage dette spørgsmål op.

Jeg kan også oplyse, at Danmark allerede i dag deltager i forskelligt ikketraktatfæstet internationalt samarbejde med en række vestlige lande om kontrol med eksport af missilteknologi samt kontrol med eksport af kemiske og biologiske våben. Hertil kommer, at der også i det

europæiske politiske samarbejde i lyset af Golfkrigen er indledt drøftelser med henblik på på længere sigt at søge en koordination af bl.a. EF-landenes våbeneksportpolitik.

Europa-Parlamentet har, som det vil være bekendt, vist interesse for en koordineret indsats på dette område. Europa-Parlamentet har så sent som den 18. april i år afgivet en fælles beslutning om våbenhandel, indeholdende 11 punkter, hvori man bl.a. henstiller, at der i EF fastlægges generelle principper for våbeneksport, der skal gælde i hele verden.

Derfor vil jeg sammenfattende sige, at det er min klare opfattelse, at der på internationalt plan i dag er en stor forståelse – og man kan også sige en voksende forståelse – for, at vi må foretage en samlet, koordineret indsats med henblik på at imødegå våbeneksport direkte eller indirekte til lande, hvortil sådan eksport er uønsket. Det er disse internationale bestræbelser, Danmark må slutte op om med henblik på, at man kan nå de mål, der tilsigtes med forslaget.

Efter at vi nu tre gange har haft lejlighed til at drøfte det samme forslag, må jeg derfor sige, at det fortsat er regeringens opfattelse, at vi må tage afstand fra selve lovforslaget. Vi kan erklære os enig i intentionerne, men de midler, man vil anvende, kan vi ikke tilslutte os. Vi mener tværtimod, de vil have en betydelig skadelig effekt.

Helge Adam Møller (KF):

I den skriftlige fremsættelsestale fra Socialdemokratiet til dette forslag skriver man bl.a., at besættelsen af Kuwait og Golfkrigen uhyggeligt klart viser de ulykkelige konsekvenser, en manglende international kontrol med våbentransport har. Jeg er helt enig i dette, og jeg tror sådan set, at et stort flertal i Folketinget fra SF over Socialdemokratiet til Kristeligt Folkeparti og De Konservative er enige i, at sådan er det.

Men når vi nu er enige, hvorfor så fremsætte et forslag, som ingen som helst virkning har på det problem, man beskriver? Det har dette forslag ikke. Jeg synes, der er langt mere perspektiv i det, justitsministeren omtalte i den sidste halvdel af sin tale, og det, han sluttede med at sige, nemlig at Danmark bør satse på internationale regler, som virkelig kan løse problemet, uden at vi ensidigt skader danske interesser.